

Bemærkninger til lovforslaget

Lovforslaget fremsættes som led i regeringens samlede indsats for at forebygge restancer til det offentlige. Forslaget skal desuden ses i sammenhæng med de forslag, som regeringen fremsætter med henblik på forbedring af børnefamiliernes vilkår.

Med det foreliggende lovforslag stilles der på bistandslovens område forslag om at indføre regler, der kan sikre kontanthjælpsmodtageres løbende betaling for dagtilbudspladser.

Med virkning fra 1. maj 1989 blev der i Socialministeriets bekendtgørelse af 16. marts 1989 om betaling for børns ophold i daginstitutioner m.v. indført bestemmelser om, at kontanthjælpsmodtagere skal betale for deres børns ophold i dagtilbud. Baggrunden for indførelsen af disse regler var et ønske om, at forældre med kontanthjælp i betalingsmæssig henseende skulle ligestilles med forældre beskæftiget på lavtlønsområdet.

For kontanthjælpsmodtagere med børn i daginstitution m.v. er der efter de gældende regler om inddrivelse af personlige skatter ikke mulighed for at inddrive en udebleven betaling ved at indeholde det skyldige beløb i kontanthjælpen.

Derimod er der efter bistandsloven adgang til at »modregne« en restance i forældrenes krav på udbetaling af overskydende skat, ligesom kommunalbestyrelsen kan beslutte at opkræve et særligt gebyr, når betalingen sker for sent.

Herudover kan kommunalbestyrelsen efter bistandslovens § 49 undtagelsesvis og efter en individuel vurdering gå ind i administrationen af kontanthjælpen, så det sikres, at der ikke bliver tale om gentagne misligholdelser.

Socialministeriet har i januar 1991 fremlagt en undersøgelse til belysning af restanceproblemet i forbindelse med betaling for daginstitutionspladser m.v.

Det fremgår af undersøgelsen, at for kontanthjælpsmodtagernes vedkommende er restanceproblemet stigende. Over 60 pct. af de kontanthjælpsmodtagere med børn i dagtilbud, der skal betale for pladsen – dvs. ud over dem, der modtager fuld friplads – er i dag i restance. Samtidig er der et stigende antal kontanthjælpsmodtagere, der får hel eller delvis friplads.

Samlet viser undersøgelsen, at kun ca. en fjerdedel af kontanthjælpsmodtagerne betaler. Resten får friplads, eller også undlader de at betale det, de skal.

Opkrævning af betalingen efter bestemmelsen i bistandslovens § 49, dvs. ved hjælp af administration af kontanthjælpen, bruges ifølge undersøgelsen kun i ringe omfang af kommunerne.

Med henblik på at forebygge fremtidige restancer foreslås der derfor indført en bestemmelse om, at kommunalbestyrelsen kan tilbageholde den fremtidige månedlige betaling pr. barn i den fremtidige kontanthjælp. Tilbageholdelsen kan således månedligt ikke overstige det beløb, der svarer til den månedligt fastsatte betaling for ophold i dagpleje eller daginstitution.

Med forslaget skal der først kunne iværksættes tilbageholdelse i kontanthjælpen til dækning af den løbende betaling for dagtilbud, når der er konstateret for sen betaling.

Det er med forslaget en klar forudsætning, at der som altovervejende hovedregel skal foretages tilbageholdelse i kontanthjælpen, således at det sikres, at der ikke opstår fremtidige restancer med dagtilbudsbetalingen.

Forslaget er dog udformet således, at det ikke er obligatorisk for kommunalbestyrelsen at tilbageholde beløbet til dagtilbudsbetaling. Kommunalbestyrelsen vil derfor i enkelte tilfælde kunne gøre undtagelse, hvis der er formildende omstændigheder i forbindelse med overskridelse af betalingsfristen, eller der i øvrigt er særlige sociale hensyn at tage til forældrene.

Det foreslås, at loven træder i kraft den 1. august 1991. Kommunalbestyrelsen vil herefter på baggrund af manglende betaling for dagtilbud kunne beslutte straks at anvende den foreslåede bestemmelse i lovens § 49, stk. 2.

Forslaget har ingen konsekvenser for de økonomiske forhold mellem staten og kommunerne.

Med hensyn til forslagets administrative konsekvenser lægges det til grund, at kommunernes merarbejde i forbindelse med tilbageholdelse i kontanthjælpen vil blive modsvaret af et mindrearbejde med hensyn til restanceinddrivelse.